

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felélős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Becsek Aladár.

Főmunkatárs: **Cs. Szabó Kálmán.**

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyilttér sora 50. fil.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A magyar biblia.

Dicsőség és hálás kegyelet annak a szent-életű spanyolnak, aki föltalálta a harminczkétlevelű bibliát. Nekünk találta föl, nekünk magyaroknak, akikbe az agrárius életmód belénkevelte, hogy a hosszú, munkátlan téli napokat és estéket valamiképen el kell ölni. Megőriztük híven ezt az életölő hajlamot, holott azóta megsokszorozódott és megnemesedett a szórakozásnak a technikája és a szabad időt el lehet már munka nélkül is hasznosan tölteni, anélkül, hogy egyenesen agyon kellene ütni.

Statisztikailag hamarosan nem tudnám be igazolni, de vállalkoznám rá, ha szükséges, annak a kimutatására, hogy egy náczió sem fogyaszt annyi kártyát, mint a mienk. Belevész ebbe sok minden. A pénz, melynek más rendeltetése volna, az erkölcs, amely különben kifejlődne, a komolyság az élet szükségéi iránt, melyről lete szünk, mihelyt lete szünk napi munka után a kalapácsot, a társas együttérzés, mivel a kártyázás, noha társasjáték, éppen azt eredményezi, hogy néhány ember együtt lehessen, anélkül, hogy érintkezni egymással, odavész a családi bensőség, melynek rovására kultiválják a férfiak a kártyázás népszerű szórakozását és a műveltség, melynek megszerzésére való idő eltelik belakasszák és pagát ultimók bemondásával.

Nem is beszélünk a kártyajátékról a maga elfajulásában, mint szenvedélyről, noha ennek is sűrűn akadnak áldozatai. Sőt különben békés és virágzó existenciát tesz tönkre, hogy többet költ a kártyára, mint amennyit szerez, sok becsület megy foszlányba csak azért, mivel az a bizonyos vörös ász soha sem akar kellő időben kézre akadni. Ezeket az áldozatokat szánva és

tehetetlenül a társadalmi mérleg veszteségi rovatába kell beállítanunk, ezek számára nem temett gyógyító ir.

De a többi, a szolidak, a mértékletesek, a kiknek a kártya csak egyszerű szórakozás, semmi más? Ez az igazán komoly jelenség, mert általános társadalmi baj, éppen általánosságánál, megszokottságánál fogva s legfőképpen azzal mutatkozik súlyosnak, hogy magától értetődőnek látszik A férfi, súlyos vagy súlytalan munkája végeztével leül egy kis kártyára. Mi van ebben rossz? Veszt vagy nyer, viszonyaihoz képest néhány fillért vagy koronát, az bizony nem teszi tönkre.

Nem is. De tessék csak összeszámolni: mennyi tömérdek idő kerül ki, ha a kártyázásban eltöltött időket összeadjuk. Ez az idő mennyi ki nem fejtett munkát és mennyi elmaradt keresetet jelent, mert az sem áll, hogy az ember eleget tett a kötelességének, ha a kiszabott munkaidejét csakugyan munkával töltötte. A dolgos nyugaton nem ismernek annyi szabadidőt, mint minálunk.

De hagyján Hanem tessék csak megfigyelni a kártyapartikra szokott embereket, mily lázas izgalommal sietnek tulesni a családi ebéden, hogy a kaszinóba a törzsökös zöldasztalhoz jussanak. Gyerek van otthon, azt nevelni kellene, asszony, aki szintén az ura vezető utmutatására szorul, családi tüzhely, melynek melegét ápolni kellene. Budapesten is, a vidéken is, hány ember van, aki igazán a családjával él? A többség alszik és eszik otthon, az ugynevezett szabad idejét kávéházban és kaszinóban tölti.

Az ilyen ártalmas szokás, mely jól esik a szorgos munka, az emésztő gondok mellett, így válik társadalmi árnyképpé. Uram istenem, hát

mért éppen harminczkétlevelű biblia és füstös idegen helyiség kell a súlyos munka és emésztő gond táradtjainak? Miért nem jelent neki pihe-nést a családi körben való élet, miért nem talál szórakozást abban, ami mellett, hogy nemes és valóban lélekfrissítő, eredettől fogva a legnemesebb faja is a szórakozásnak: a művelődés, a jó könyv vagy az édes muzsika.

Mert a kártya-kérdés a műveltség kérdése is. Az emberek nem érnek rá tanulni és olvasni, mert dolgoznak és kártyáznak Társadalmunk alantas műveltsége a kaszinói délutánokkal függ össze, mert éppen a műveltségnek maradt időt emésztí töl. Mennyi tudást lehetne szerezni ama számlálatlan órák alatt, amik kártyajátékban telnek el Magyarországon! Ezt az elfecsérelt időt sinyli meg tudományunk, irodalmunk és művészetünk, mert éltető, tápláló közönsége a zöld asztaloknál tölti el azt az időt, mely alatt a magyar kultúra igéire hallgathatna. Mennyivel több könyv, folyóirat és képzőművészeti alkotás kelne el, ha valami jótékony föld-rengés elpusztítaná glóbusunkról a kártyát!

Kártyázás másutt is folyik, de nálunk csak kártyázás folyik. A német is megcsinálja a maga „Spielchen“-jét, meghatározott óráiban, de meghatározott időre is, melynek eltelte után hazamegy és él családjának, meg a maga művelésének. Nálunk a partiknak se vége, se hossza. Amíg az ember ráér, addig üti a blattot vagy még azontul is. És ahelyett, hogy föfrissülne tőle, lélekben megcsömörülve, testben, idegben elcsigázva kel föl és vánszorog haza idegesen, roskedvűen és képtelenül minden további elmebeli munkára.

Bizony ez ellen is kellene valamit tenni. Kár kicsinyelni ezt a szempontot, mert kicsinek

Shakespeare a nőkről.

(Vége)

Nőkre vonatkozó mondásai között alig van egynehány, amely föltétlenül magasztaló. A legdicsőitőbb talán a Velencei kalmár másfél sora, a melyeket Lorenzo mond (V. 1.):

Szép nők! ti manát szórtok mindenütt
A szenvedőknek!

S a következő harmadfél a Talbot szájából, VI. Henrik második részében (II. 2.):

... hol valamennyi
Férfi-szónoklat nem megy semmire,
Egy nő jósa ott lefegyverez.

Ez minden, ami három tuczat drámájában föltétlenül magasztaló csak olvasható a női nemről. Minő szegényes böngészés ama gazdag aratás mellett, amelylyel akárhányszor kisebb jelentőségű, de a nőket jobban kedvelő poéta kedveskedik a kutatóknak! De ne keveseljük. Többet tett Shakespeare az asszonyok dicsőítésére azért, hogy megalkotta testben és lélekben egyaránt gyönyörűséges hölgyeit, semmint ha köteteket irt volna az erényeiről, Diderot recipéje szerint a Schiller modorában.

Hogy mily nemes fogalma volt a nőiességről, arra elég bizonyíték az az egy sor, amelyet Angelo mond a Szeget szeggel című komédiában (II. 4.):

Légy, ami vagy, nő. Több ha vagy, nem az vagy.

Nincs is szüksége rá az igazi nőnek, hogy

több legyen, vagy más legyen, mint az: a mi. Elég szép társadalmi állás ez még ma is.

S amely nő kilép a nőiség határai közül, az rendszeren szemben találja magát a férfakkal, akik benne azokat a tulajdonságokat tudják csak tisztelni, amelyek idegenek tőlük: a nőiességet.

Katalinnal mondatja ezeknek a tulajdonságoknak dicsőítésére a Makranczos hölgyben (V. 3.):

Lényünk miért szelid, gyöngédke, lágy,
Világi baj s zavarra képtelen,
Mint: hogy szelid kedélyünk és szívünk
Által külsőnkkel egyezők legyünk?

Ugyanazzal a Katalinnal, aki előbb bős volt és fékezhetetlen, de utóbb belátja, hogy az erély és a dacz nem nőnek való s így érvel a szelidség mellett:

A durczás nő: zavart forrás vize,
Tisztátalan, sűrű és kellemetlen;
S mert ilyen, a legszomjasabb se mer
Szörpölni abból enyhe csöppeket.

Az előbb oly makranczos hölgy beösméri végre, hogy a nőuralom: természetellenes állapot s hogy a harcziás nő: természetellen nő.

Szégynem én, hogy oly dörék a nő,
Hogy háborut üzengetnek, midőn
A békeért kén' esdekelnők,
S fölényt, uralmat és daczot vadásznak
Ép ott, a hol nekik szolgálni és
Szeretni és engedni illenék.

Szerencsére a legtöbb asszony már házassága elején — az első felvonásban — belátja azt, mit a bős Kata csak az ötödik felvonásban ismer be: hogy a férfi és nő viszonyában utóbbit az engedé-

kenység illeti meg. Tulzás bizonytal, mit a brutális Petruchio állit (Makranczos hölgy (II. 1.):

... csodás az,
Mint megszelidül egy anyámasszony-
Lovag mellett a legmakranczosabb nő,
Ha férfi és hölgy egymagába van.

Tulzás, mert anyámasszony katonái nem imponálnak az asszonyoknak, ellenben a valódi férfi — még ha olyan bolondos módon erélyes is, mint Petruchio — könnyen szelidíti meg a vadóc-leányt. Csak gyöngé férfi mellett tud erős lenni a nő. Legjobb persze, ha szelidítésre nincsen szükség s ha a nő természetből szelid s gyöngédségével tudja ellensúlyozni a férfi erélyét. Ez esetben szelidsége, gyöngesége, elnézőbb itéletet biztosít részére, ha esetleg vétkezik. A Lukretia című elbeszélés 178. verszaka mondja:

Viasz a nőszív, férfi szive márvány,
Ugy alakulhat, mint márvány akarja;
A gyöngé hódol, s csel erőszak, ármány
Más idegen minták után csavarja;
Balsorsa bűnét hát ne rójjuk arra,
Ki oly bűnös csak, mint minden, ha rá
Valaki ördög képét vakará.

S ugyane költemény legközelebbi (179) strófája így hangzik:

A nő kedélye nyájas, sima róna,
Láttatja apró férgék seregét;
A férfi, mintha zordon erdő volna,
Odvakba titkos vészelt bűnnek itt.
Kristályon porszemek feltűnik legitt;
Bűnt bátor arccal férfi rejt csak el;
Nő arca nyilt könyv, minden vétkeivel.

látszik a foglalatja. A kártya a maga ártalmatlanságában áthatja és megszabja társadalmi életünknek egész karakterjét. Még az erőteljes közvélemény hiánya is arra vezethető vissza. Hogy keletkezzék ez a közvélemény, mikor az emberek nem cserélnek eszmét, hanem kártyáznak? Egy negyedórai vitaközös akármiféle téma fölött nagyobb eszmei anyagcserét jelent, mint egy esztendei tarokkozás, és közelebb hozza az embereket egymáshoz, mint a kártya teszi az állandó partnerek között egész életük folyása alatt. Szörnyűséges elgondolni is, mégis úgy van, hogy emberek az életük felét töltik egymás társaságában és egyéb szót sem váltottak egymással, mint ami a kártya-kodex szokászetéből való.

Sok szó esett mostanában a magyar társadalom kiépítéséről. Ugyan nem kezdenék-e azt a munkát a kaszinók kártyasztalánál, ahonnan határozatlan bizonyos időre-órára el kellene tiltani a magyar nemzeti biblia forgatását?

-- s.

A legszebb divat.

Itt van a tavasz. Legalább azt mutatják azok a különböző, tarka színű toalettek, melyekben itt is, ott is a gyalogjárókön gyönyörködhetünk. Ez a londoni divat szerint öltözködik, amaz a párisi divatot majmolja. Ennek a salonnak asztalán ez a külföldi divatlap, a másiknak asztalán pedig amaz s mindenik a legújabb divatról beszél. Forgatják ifju asszonyok, fiatal lányok s mialatt egymásnak el tereferélnék ennek a divatnak előnyéről, meg amannak a hátrányáról, nem veszik észre, hogy az idej tavasz új divatot hozott, melyről ugyan nem mesélnek fényesen illusztrált divatlapok, mely divat mégis a legszebb, s ez az iparpártolás divatja.

Emlékezem... Nem rég történt, csak pár hónappal ezelőtt. Még csikorgó tél volt s a metsző hideg hóvirágokat rajzolt ablakainkra. A kályhában barátságosan pattogott a tűz s mi gondúzó pipaszó mellett elmékedtünk hazánk szomorú sorsa felett. Utópisztikus gondolatokat forgattunk agyunkban s fel-felsőhajtottunk, hogy nem boldog a magyar.

Légvárat rajzoltunk hazánk jövőjéről, ábrándoztunk boldog, független Magyarországról, önálló vámterületről...

Mialatt így eltűnődöttünk a csendes téli estén s bús elégiában olvadtak fel fájó érzelmeink: azalatt

Thaisa is azt bizonyítja (Perikles, II. 3.), hogy csak a szende nőiesség hódíthatja meg az igazi férfit, midőn így szól:

... férfi szemiben
A bőkezűn osztó nő szemtelen.

Ahhoz a fontos szerephez képest, melyet a shakespeare-i művekben játszanak az asszonyok, nemcsak magasztalást találunk bennük keveset, de általános szentenciát se sokat. Akár Chesterfield leveleiben, akár Labruyére karakterei közt, Rochefoucauld vagy Chamfort maximáiban, akár Balzac regényeiben bővebb termésre találunk, mint költőnk színműveiben, nem is szólva arról a jó vastag kötettről, melyet például Goethenek nőkre vonatkozó mondásaiból és verseiből lehetne szerkeszteni. Valószínű, hogy Shakespeare-t nem nyugtalanították annyira az asszonyok, mint az említett előkelő világfiakat s a német Olimpus jupiter-fejű poétáját. Objektívebben állott velük szemben más költőknél, egy bizonyos impassibilité-vel s ezért kevesebbet beszél róluk általánosságban, de jobban jellemzi őket egyes példányaikban. Az a kevés azonban, ami kijelentészerű a műveiben, az mindig érdekes, nemcsak azért, mert az avon-hattyútól ered, de azért is, mert sokak által érzett igazságokat szerencsés és meggyőző formában fejez ki. Nincs itten semmi banalitás, jelentősége van itt minden mondásnak s ha valamelyik állítása nem új, akkor bizonyára eredeti és szép a forma, melyben kifejezésre jut.

Mily szépen mondja például a Cymbeline-beli királyné (III. 5.) Imogenről s mily jellemző a gyöngéd lelkű és finom kedélyű asszonyokra:

... asszony ő,
Oly gyenge gáncsra, hogy a szó verés,
S verés halál neki.

Hallva e szavakat, az ember nemcsak Imogent, Shakespeare-nek ezt a tisztá, szüzies és hűséges hölgyét látja maga előtt, hanem mindazokat a gyön-

a miniszteri palotának egyik csendes czellájában Jókai unokahuga, a kegyelmes asszony szötte a gondolatok titkos szárait.

Nem boldog a magyar? Hát ez lehetséges volna? Árpád daliás nemzete a négy folyó és hármas bércz hazájában ne élhetne boldogan, megelégedetten?

Ugy van. Nem boldog. De lehet az és kell is lennie.

Megmutatom az utat, kijelölöm a csapást, mely a boldogtalanság útvesztőjéből kivezet a boldogulás ösvényére.

Aztán leült. Kezébe vette a tollat, melylyel mi rójuk a betűket, nap-nap után egyre-másra s beállott ujságíróknak. Megírta szép cikkét a hazai ipar pártolásáról. Az alapos író tudásával, a gyakorlott író éles elméjűségével bizonyította be, hogy a magyar ipar nemcsak versenyképes, de exportképes is.

Soha ujságíró akkora karriert nem csinált, mint Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszterné. Erről nemcsak az a mesés honorárium tanuskodik, melylyel egy nagyiparos meglepte a kegyelmes asszonyt, hanem tanuskodik az a körülmény is, hogy a cikk hatott minden vonalon.

Megindult az akció mindenfelé. Mint mindig, mikor nagy dologról van szó, úgy most is Erdély szíve, Kolozsvár dobbant meg először s szegődött az eszme harcmezéjébe. Megalakították az első erdélyi iparpártoló szövetkezetet s azóta folyton foly az agitáció nagy munkája.

A sajtó lelkesedéssel karolta fel a kegyelmes asszony eszméjét, a társadalom felébredt hosszantartó lethargiájából, s maga a miniszter is meglepte az intézkedéseket ebben az ügyben.

Ma már eljutottunk oda, hogy beszélhetünk magyar iparról is. Érezzük, hogy vissza kell várszalnunk azokat a régi időköt, mikor jobban érdekelte nemzetünket az ipar és kereskedelem, mert hiszen csakis az anyagi műveltség fejlesztésével teremthetjük meg a művelt, modern Magyarországot.

Gyárakat kell emelnünk s ha valahol szükség van erre, úgy a Székelyföldön legnagyobb a szükség, mert a székely nép tovább nem élhet az erdőből, a mely egyedül keresetforrása volt neki.

Fel kell karolnunk a kereskedelmet s nem kell engednünk, hogy e téren elüssék előlünk a kenyeret az idegenek.

Egészséges iparos osztályt, iparos társadalmat kell teremtenünk, s ezt csak úgy érjük el, ha fiainkat nem csupán a már tulzsúfolt latajner pályára küldjük, hanem iparosokat nevelünk belőlük.

Ha az országszerte megindult iparpártolási akció nem lesz szalmatűz és mi megértjük annak in-

géd női lényeket, akikkel szemben a kemény szó: durvaság s a szigor: kegyetlenség. Magunk előtt látjuk mindazokat a nőismerősünket (s én romélem, hogy mindnyájunknak vannak ilyen ismerőseink), a kiknek nemes érzékenysége előtt hódolattal kell meghajolnunk s akiknek kedvéért szívesen tiszteljük az egész nemet, amelyhez tartoznak — még azokat a nőket is, akik nem hasonlítanak hozzájuk.

A nőerényről gyakran van szó Shakespeare műveiben. Vannak darabjai, amelyekben nem is igen beszélnek egyébről — Szeget szeggel, Cymbeline — találunk hát imitt-amott egy szentenciát is róla. Oktavius Caesar mondja Antonius és Cleopatra-ban (III. 10.), hogy:

Jó szerencsében sem erős a nő,
De a nyomor a Vesta-szüzet is
Megtántoritja

Cloten pedig Cymbeline-ben (IV. 1.) az ő durva prózájával így nyilatkozik:

Az olyan asszony, a ki könnyen illásra veszi a dolgot, hamar illik akárhová.

Mig Pázsine a Windsori vigasszonyok-ban (IV. 2.) ekképen fejt ki az álláspontját:

A nő becsületes s vig is lehet;
Ki vig, pajzán, az nem mindig gonosz,
De lassu víz — mondásként — partot mos.

Olyan három sor, amelyeket IV. Henrik király korában mondott egy windsori asszonyság, de elmondhatott volna akár tavaly egy dunántuli vagy tiszáninneni magyar menyecske is. Bármely kor- és nemzetbeli polgárnő közönséges gondolkodásának a kifejezése ez. Ki itél oly szigorúan s egyuttal oly léhán az embertársáról s különösen az asszonytársáról, mint a közönséges asszony?

Jágó végül csuful rágalmazza meg a velencei nőket, de mert ezek se rosszabbak — de persze nem is jobbak — mint más ország vagy városbeli nőszemélyek, hát ideigtatom az ő itéletét is ama

tentióját: akkor a küszöbön lévő magasztos ünnep nem csupán az Ur Jézus feltámadását fogja hirdetni, hanem Magyarország szebb jövőjének hajnalhasadását is.

Bíró Lajos.

Ujdonságok.

Hegedüs miniszter a Székelyföldön. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara még a múlt év őszén kérte Hegedüs minisztert a Székelyföld meglátogatására. A miniszter válaszában e látogatást a folyó év tavaszára helyezte kilátásba. Most, hogy az ígért beváltásának ideje következik, Marosvásárhelyt mozgalmat indítottak egy rögtönzött kiállítás rendezésére, mely a Székelyföldön tömegesen készült ipari cikkek bemutatása lenne. A kiállítás a székelyföldi iparmuzeumban lesz.

A Nőegylet fillérestélye. A nőegyletnek f. hó 4-én tartott fillérestélye, amelylyel ezen estélyek ezidei sorozata véget ért, László Mariska, Csanády Rózsika és Jánosy Iluska aegisa alatt folyt le, de a rendezés aktív része, a siker érdeme és dicsősége László Mariska buzgó fáradozásának és gondos körültekintésének számlájára irandó. Az anyagi eredmény mögötte maradt ugyan a jogos várakozásoknak, mivel a közönség alkalmasint a kedvezőtlen időjárás miatt, nem a remélt számban jelent meg, de az erkölcsi siker teljesen kielégítő volt. Egy igazán finom izléssel, tetszetősen berendezett kis szinpadon „A váróteremben” irta Müller Hugó, ford. Sz. K., című egyfelvonásos vigjáték került színre, és a darabban rejő elmés ötletek, szellemes fordulatok és finom pointek, valamint a vigjáték egész hangulata Szabó Ilonka, Soó Rezső és Apáthy Árpád harmonikus összjátékában, megkapó csattanósággal jutott érvényre s élénk közvetlenséggel domborodott ki. Szabó Ilonka Csegei Margit szerepét helyes felfogással, friss temperamentummal és nemes diszkrézióval alakította; Soó Rezső mint Csegei Sándor, szintén lelket öntött szerepébe és méltán megilleti őt is a siker nagy része; Apáthy Árpád a pinceszér szerepét helyesen illesztette be az egésznek keretébe. A műsor második pontját Apáthy Zoltán, Kovács Lajos és Szabó Gyula kollegiumi tanulók töltötték be fuvola-illetőleg hegedűjátékukkal. Végül következett Török Pálné záró, illetőleg búcsubeszéde. Megőszönte a közönségnek az estélyek iránt tanusított érdeklődését és ama pártfogását, melylyel annak érdekeit felkarolta; köszönetet mondott mindazoknak, akik szereplésükkel és közreműködésükkel az egyes estélyek sikerén fáradoztak; végül az évek során viselt elnöki állásról lemondván, abbéli ohajtatását fejezte ki, vajha az egylet azontul is sikerrel

mondások közé, amelyek általában vonatkoznak a nőkre. A csufnyelvű ember (Othello, III. 3.) így árulkodik:

Velenczét én igen jól ismerem,
Oly dolgokat lát sokszor ott az ég,
Mit nem szabad a férjnek látnia.
Nem arra van gond: meg nem te. ni a
Rosszat, csak azt titokba tartani.

Egy költői beszélyére: Lucretia-ra maradt, hogy megvédelmezze a bukott nőt s kegyelmet kérjen számára. A 180. versszak ez, mely így hangzik:

Ne káromold az elhervadt virágot,
Korhold a durva hervasztó telet;
Gáncsold a gyilkost s nem akit levágott.
Kárhoztatást ne mond a nő felett,
Ha férficsábok áldozatja lett;
Férfin a bünsúly ki szegyenbe ránt
Gyarló szegény nőt martalék gyanánt.

Mintán Hugo Viktor egyike ama néhány francziának, akik érdemesnek tartották a Shakespeare-rel való foglalatoskodást, hát nem lehetetlen, hogy ez a versszak inspirálta őt Ob n'insultez nas une femme qui tombe kezdésű hires költeményének a megírásánál. Mentül nagyobb és egyetemesebb valamely költő, annál inkább utánozzák, mert mennél univerzálisabb, annál általánosabbak az igazságai. Hányszor ismételték már különböző formákban az Alban herczeg kétségbeesett felkiáltását is a felesége gonoszsága felett (Lear király, IV. 2.):

Ördögben a rutság, mely sajátja,
Nem oly borzasztó, mint nőben.

Nemcsak egyetemes és mindenki által érzett igazság, de egyszersmind finom kifejezése annak az esztetikai törvénynek, hogy csak egymáshoz illő dolgok lehetnek szépek s amaz etikai szabálynak, hogy csak egymáshoz illő lelki tulajdonok hozhatnak létre harmóniát. Rutság alatt itt lelki romlottság, erkölcsi rutság értendő s így természetes, hogy legborzasz-

folytassa áldásos működését, siker koronázza a humanizmus szolgálatában álló nemes törekvését. Az elnöknőnek az érzelmelegetől sugallt szép szavai visszhangra találtak a jelenvoltak lelkében és zajos tapsal fejezte ez ki osztatlan ragaszkodását személye iránt és elismerését azon önzetlen áldozatkészségért, fáradságot nem ismerő odaadásáért és tapintatáért, amelylyel az egyet felvirágoztatásán fáradozott.

Emléket az agyagfalvi réten! A székely Emlékalap javára adakoztak: a r. kath. főgimn. I., VI., VII. oszt. gyűjtőívén 6 kor. 83 fil., az ev. ref. főgimn. tanári kara gyűjtőívén és az I., VI. osztály gyűjtőívén Gőnczi Lajos ig.-tanár által 25 kor. 86 fil., összesen 32 kor. 69 fil. Ezt hozzáadva a már begyűlt 2542 kor. 02 fillérhez, az alap összege tesz 2574 kor. 71 fillért. Fogadják a nemes szívű adakozók hazafias adományaikért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. *Ferenczi János v. biz. pénzt.*

Katholikus emlék. Mult számunkban részletesen ismertettük volt a szent év alkalmából városunkban felállítandó katolikus emléket. Leírását adtuk volt magának az emlékeknek, melyet *Harmath Ödön* tanár mintázott sikeresen. Egyben felemlítettük volt, hogy a művet a templom udvarában tervezi az evégből alakult bizottság felállítatni. Most ez ügyben a következő nagyon is figyelmet érdemlő sorokat vettük:

Szobor és környezet. Minden műdarabnak két élete van. Egy magában véve s egy a környezetével viszonyban levő élete. A „Műcsarnok“ ez évi folyamának 2. számában olvasott-e sorok jutottak eszünkbe, amidőn e lap mult heti számából a városunkban felmerült legújabb szobortervezetről értesültünk, melynél a szobor és környezet között szükségesnek mutató arányosság hiányát konstatálnunk kell.

A róm. kath. plebánia templom udvarára tervezett emlékszobor az, mely minket felszólalásra indít.

Láttuk a szobor rajzát, *Harmath* tanár kompozícióját s csak elismeréssel nyilatkozhatunk a vázlatról.

De kérdéses, vajjon ez a szobor a kitűzött helyen, a plebánia templom udvarán jól érvényesül-e s emeli-e a templom benyomását?

Meggyőződésünk szerint nem.

A templom szűk udvarának bármely pontjáról az 5 m. 40 cm. magas emlékművet jól megselelni nem lehet, legkevésbé annak a város felé fordított elejét, a felsőpiacterről nézve pedig a szobor sokkal inkább eltölpül, semhogy részleteit jól szemügyre vehetnők.

Pedig még nagyobb hibája is van ezen elhelyezési tervnek s ez az, hogy a templom főajtaja

elől a kilátást elzárja s viszont, ha a város felől nézzük, elfödi a templom főbejáratát.

Hát már csak szobrot nem szokás valamely épület főkapuja elé állítani. Hogy az 1885. évi budapesti orsz. kiállítás iparcarnokának nyugati nagy kapuja elé az ezredéves kiállítás alkalmával obeliszket állítottak, ezzel megzavarva annak impozáns hatását, az ne buzdítson senkit utánzásra.

Megmondjuk azonban, hol szeretnők látni azt a szép szobrot: a kántori lakás kertje előtt, a vaskereszt helyén, melyet onnan más alkalmas helyre el lehetne vitetni.

Ott többé nem zárná el a templom főajtójából nyíló kilátást s nem fődné el a városból a templom felé tekintő szem elől annak főbejáratát. Ez utóbbi helyen megselemlélhetnők ezt a szobrot akár egész közeli, akár távolabbról tetszőleges távolságban. Végül pedig még azt is megemlítjük, hogy a szobor terméskő színével sokkal jobb háttért kapna a kert üde zöld színében, mint a templom fehér falában.

Ha a bizottság, mely a szobor felállításának ügyét felkarolta, az utóbbi helyet választja, kész örömmel üdvözljük vállalkozását, ha azonban az eredetileg választott helyhez ragaszkodik, tervével szemben csak sajnálatunkat nyilváníthatjuk.

Spectator.

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsági tagjait dr. *Damokos* alispán folyó hó 19-én délelőtti 9 órára, a vármegyeház disztermébe rendkívüli közgyűlésre hívta össze. A tárgysorozat kormányrendeleteket, hivatalos előterjesztéseket, községi ügyeket, átiratot, kérvényeket és indítványt ölel fel 20 pont alatt.

A sz.-udvarhely – gy.-szentmiklósi állami közut elkészítése már befejezést nyert. A mindenesetre mindkét vármegyére nagy horderejű összekötő kapocs járhatóvá való tételét úgy az udvarhelyvármegyei, mint a gyergyói kereskedők ez év pünkösd másodnapján, az utnak egyik természetből gazdag helyén ünnepségekkel kapcsolatosan fogják a forgalomnak átadni. E végből úgy Gyergyóban, mint városunkban egy-egy nagy rendező bizottság alakult, mely az ünnepségek sorrendjét immár megállapította s ez ügyben a felszólítást és a programot közelebről fogják kibocsátani. E programmon a jelentkezés határideje május 10-re van kitűzve, amikorra a teljes elátásért megállapított 15 kor. Gábor Márton pénztárnokhoz küldendő be. Az indulás pünkösd másodnapján reggel 1/2 órakor városunkban a piacterről lesz. A program aztán nagy részletességgel tárja föl az ottani fogadtatást, ott időzés és a hazatérés

mozzanatait. Ott a helyszínén az ut közül érdemeket szerzett személyeknek üdvözlő táviratok lesznek küldve, majd pedig az ut létrejöttét is ismertetni fogják. Hír szerint ez ünnepélyen való megjelenésüket mindkét vármegye fő- és alispánja megígérte.

Kinevezések. A pénzügyminiszter a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatósághoz *Mátéffy* Domokos színérváraljai adótárnokot pénzügyi segédtitkárrá ideiglenes minőségben; az igazságügyminiszter *Zillmann* János székelyudvarhelyi lakos, közigazgatási végrehajtót a sárkányi jbirósághoz irnokká kinevezte.

A magyar ipar pártolása. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, erélyes hangú leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, abból az alkalomból, hogy egy községeleg segélyezett tűzoltó-egyesület a gőzfecskendőt külföldi gyárostól akarta megrendelni, noha az ilyen szükségletet a magyarországi gyárak is ugyanolyan minőségben s hasonló feltételek mellett képesek szállítani. Fölhívja a belügyminiszter a törvényhatóságokat, a hazai gépipár megóvása és felvirágoztatása céljából, hogy akkor, a midőn a városi-, községi- vagy hatósági segélyben részesülő tűzoltó-egyesületek ilyen beszerzéseket akarnak tenni, az egyes ajánlatokat tegye a törvényhatóság szakszerű bírálat tárgyává. Ezt annnyival is inkább megköveteli a belügyminiszter, mert a jelzett esetből kifolyólag az is tudomására jutott, hogy egy külföldi cég a megrendelőt, a gyártmányainak minősége nélkül céltudatosan, a megvesztésre alkalmas módon tájékoztatta.

A Nőegylet közgyűlése. A következő sorokat vettük: A székelyudvarhelyi jótékony nőegyesület választmányának tagjait tisztelettel kérjük, sziveskedjenek a f. évi április hó 8-án, azaz vasárnap d. u. 2 órakor a vármegyeház kistermében tartandó gyűlésben megjelenni. Székely-Udvarhely, 1900. április 5. Özv. *Török* Pálné, elnök. *Bod* Károly, jegyző.

Délben. Ki-kibukkan a szürke felhő-kárpit közül a nap olyan batoratlanul, olyan félve siklik a napsugár, mint a hogy a gyermek ajkáról félve, rebegve száll el az első szócska. És lám, az az első, dadogó szócska milyen édes gyönyörök kútforrása. Megremegteti a kis mama szívét, elsimitja az édes apa homlokáról azt a nehéz borulatot, a mely árnyékba vonta, s verőfényt, mosolyt csal az ajkakra, pedig olyan törékeny, olyan bizonytalan, olyan határozatlan az a röpke szó, mint a tavaszi napsugár, a mely még a szürke téli felhőkkel vivja harcát. És megindul délben a napsugárra vágyók hosszú karavánja. A Kossuth-utczai korzóvá előléptetett járdán női arczok mosolya kél versenyre a napsugárral; nevető szemek, csacsogó ajkak, világos felöltők hirdetik egy-egy rövid órácskán a napsugár diadalát.

Uj kazánvizsgáló biztos. A kereskedelemügyi miniszter *Róna* Sándor okleveles gépészmérnököt a IX. fizetési osztály 3. fokozatába kazánvizsgáló biztossá nevezte ki, és a nevezettet Brassó-, Háromszék-, Csik- és Udvarhelyvármegyék kazánvizsgálói ügyeinek ellátásával bizván meg, székhelyül Brassó várost jelölte ki.

Méhészeti szakszerű előadás. Sz.-Udvarhely város h. polgármestere felhívást küldött szét, amelyben köztudomásul hozza, hogy Nagy János méhészeti szaktanár f. hó 24-én d. e. 9 órakor a városház nagytermében elméleti, majd egyik méhésztelepen szakszerű előadást fog tartani.

A székely vasútak félbehagyása. A Székelyföld vasúthálózatának kiépítését annak idején nemzeti és közgazdasági szempontból egyaránt halaszthatatlan feladatként jelezte a kormány és ilyennek tekiutette az egész ország. A nagyfontosságú feladat már régebben megindított, amennyiben a székely vasúthálózat kiépítésének nagy munkája jórészt végre is hajtattott a Brassó felől Csikmegyébe s a gyimesi szoroson át Romániába vezető nagy vasútvonal kiépítésével. A második rész, a Szászrégentől Csik-Szeredáig vezető marosvölgyi vonal, melynek előmunkálata még tavaly jórészt elkészült, sőt nyomjelzése is megkezdődött, míg aztán a mult év őszén, a téli időszakra való hivatkozással, a munkát felfüggesztették. Most arról a feltűnést keltő hírről értesülünk, hogy a munkálatokat ezidén nem fogják folytatni, mert a kormány a székely vasút kiépítésének tervét elejtette. A kereskedelemügyi miniszter úgy mondja, hogy csak „egyelőre“ hagyják abba a vasútépítkezést s ezt azzal okolja meg, hogy a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok ezidőszent nem engedik meg további vasúti befektetések eszközölését, nevezetesen addig, a míg pénzügyminisztérium tárczájában levő beruházási kötvények a külföldön értékesíthetők lesznek. A székely vasútak kiépítésének elejtése nagy csapás a Székelyföldre és egész Erdélyre. Eppen a

több az a nőben, kitől, nőtiszteleténél fogva, a férfi azt legidegenebbnek tartja.

Általánosán érzett igazság, melyet minden parasztleány ismer, az is, amit Imogen sóhajt (Cymbeline, III. 4.):

Férfi-eskü a nők árulója.

Mert a nők még többet hisznek a férfiaknak, mint ezek az asszonyokrak s annyi bizonyos, hogy a férfiak több árulást követnek el ellenük, mint viszont. De ha boszuállásra kerül a sor, akkor (a női nem bőbeszédűsége ellenére) többet szitkozódnak a férfiak. Férfiakokról mindig több panasz hangzott el a nők ellen, mint asszonyszájából a teremtés uraival szemben. Még a paraszt, ki a kigyót hozza az egyiptomi királynőnek (Antonius és Cleopatra, V. 2.), még ez az együgyű ember sincs megelegetve velük:

Az asszony isteneknek való falat, ha nem az ördög főzte; de biz isten, azok a lator ördögök sok boszuságot csinálnak az isteneknek az asszonyokkal, mert minden tizből, amit teremtenek ötöt az ördög elkaparit.

Ugyancsak e római tárgy tragédiájában mondja (I. 2.) *Enobarbus*:

Ha meg kell lenni: hadd haljanak meg az asszonyok! Semmiért, kár volna fölládozni őket, de valami fontos dologgal szemben annyi, mint semmi.

Mindkét nyilatkozaton meglátszik, hogy *Cleopatra* büvkörében termett. Ugy a paraszt, mint a már finomabb gondolkozású udvari ember csak élvezi a cikkeknek nézi az asszonyt s ebből a szempontból foglalkozik vele. Mert a nő az, akinek szelleme átlengi környezetét s nincs természetesebb, minthogy az egyiptomi királyasszony társasága más képen itél a nőkről, mint például *Portiáé*.

Épen *Cleopatráról*, a tragédia hősnőjéről mondta egyszer *Pascal*, hogy ha pisze lett volna az orra, most másképen rajzolnák Európa térképét, hát még ha *Enobarbus* keresztül vitte volna az elméletét! *Nem Shakespeare* mondta, de azért igaz, hogy akkor

nem is volna világtörténet. Mert, ha asszonyok nem ennének, akkor kik csinálnák azt meg?

Pedig egy asszony: *Rosalind* vallja be (Ahogy tetszik, IV. 1.), hogy az eszük nem épen tizenhárom próbás:

Csukd egy asszony eszére az ajtót,
Kimegy az ablakon; zárd be ezt,
Kimegy a kulcslyukon; dugd be ezt,
A füsttel is kiröpül a kéményen.

Általában azt tartják, hogy beszédben erősebbek a nők, mint gondolkodásban s hogy nyelvük tulesz az eszükön. Örök témája a vigjáték-, bohózat- és humoreszkirokknak — *Shakespeare* nem foglalkozik ily banalitásokkal. Elmés, kedvesen csevegő hölgyei mellett bemutat nem egy oly asszonyt, aki tőr, szenved, gondolkodik, de vajmi keveset beszél. (Csak *Virgiliára* gondoljunk, a nagy *Coriolanus* feleségére, aki magába fojtja érzelmeit s alig szól egynehány rövidke mondatot.) Igazi fecsegő asszonnyal csak egyvel találkoztunk *Shakespeare*-nél: a *Julia* dajkájával. A többinek mindnek van valami mondani valója — csak ez az egy beszél hiábavalóságokat. Nem is igen figurázza ki költőnk az asszonyok szaporá beszédét. A komikai hatások ez olcsó eszközét átengedi az apróbb íróknak — nagyobb dolgokról dalol *Shakespeare*, aki csak egyetlen helyen foglalkozik e női gyengeséggel. *Dárdás* inas mondja a *Két veronai ifju* ban (III. 1.), hogy:

A lassu beszéd a legkiválóbb virtus az asszonyokban.

Sokat és sokféle foglalkozik még *Shakespeare* a nőkkel s az ő sokféle tulajdonságaikkal, de általános szentenciát, amely rájuk vonatkoznék, nem találtam többet a *Shakespeare*-i művekben. Mert a mit költőnk a női szépségről, a női hűségről, a női becsületről s egyéb női dolgokról tud mondani, az más fejezetekhez tartozik.

S így a nőkkel — akikkel nem jó kezdeni — e helyen legalább végeztünk. *M. I.*

szászrégeni vonal lenne az, amely a székelységet közelebb hozná az ország közepéhez s ezenkívül lehetővé tenné a Románia és Déloroszország felé irányuló nemzetközi forgalomnak erre való terelését. A Brassón át vezető vasútvonal tulságosan nagy kerülő s e miatt a forgalom igen drága fuvardíjat volna kénytelen viselni: ez az oka annak, hogy az egész székelly vasúthálózatból éppen a szászrégeni vonal válhatnék leginkább hasznára az illető ország-részeknek. És a kormány most éppen ennek a vonalnak kiépítését eljéti.

Az első fecsko. A tavasz kedves hírnökei, a fecskék a zord időjárás miatt nem igen mernek még csoportostul jelentkezni az országban, a mi felett nem is igen lehet csodálkozni, mikor az ország egy részét hó borítja. Csak itt-ott adtak még hírt megérkezésükről. Városunkban e hó 2-án jelent meg az első fecsképár félve csicseregve, mintha eltévesztették volna az utat. Mindazonáltal a fecskék megjelenése örömet keltett mindenfelé, a hol azokat észrevették, mivel így már nagy kilátásaink lehetnek arra, hogy végre-valahára csakugyan kitavasodik.

Hogyan lett egy házaspár 6 gyermekével boldog! Egy a főváros közeli vidéki városban élt férj és feleség 6 gyermekével. A férj mindig szorgalmas volt, de mégis csak ritkán sikerült neki valamit keresni, úgy, hogy családját alig bírta eltartani. Az asszonynak egyszerre csak azon gondolata támadt, hogy férje tudtán kívül részt vesz az osztálysorsjátékban. Sokáig takarékoskodott a krajczárokkal, míg egy negyedszecske sorsjegyet beszerezhetett volna; ekkor Török A. és Tarsa cégéhez, Budapesten, Váci-körút 4., fordult és megrendelt ott 1/4 sorsjegyet. Számát sem az 1-ső, sem a 2-ik, de a 3-ik és 4-ik osztályban sem húzták ki. Elcsüggedve irt az asszony Török A. és társa cégnek: „még csak két osztály, aztán veszte vanak a megtakarított krajczárok”. Ez azonban nem így volt, mert az 5-ik osztályban nagy nyereséggel húzták ki a számot. A Török-cég, mely előtt a család származási helyzete ismeretes volt, azonnal sürgönyözött az asszony részére megállapított címre, hogy sorsjegyüket egy nagy nyereséggel kihúzták. Másnap már megjelent az asszony férjével együtt Török A. és társa cég budapesti irodájában, de férje előtt még titkolta hogy mi történt. Csak amikor a hivatalos huzási jegyzékből meggyőződött és miután Török A. és társa cégtől a pénzt felvette, adta meg urának a felvilágosítást. A szegény ember öröme leírhatatlan nagy volt, reszkető kezekkel és örömkönyvekkel szemében ölelte át feleségét ezen szavakkal: „neked köszönöm jó asszony, hogy mindkettőnk gyermekeinkkel együtt boldoggá tettél.”

Április 11-ike 7-én. F. hó 7-én d. e. 10 órakor folyt le az állami főreáliskolában az 1848-iki törvények szentesítésének emlékűnepe a következő sorrenddel: 1. Szózat, énekelte az ifj. vegyes kar. 2. „Mi a haza” Ábranyi Emiltől, szavalta Ferenczy Géza VI. o. t. 3. Ünnepi beszéd, tartotta Demjanovich Andor tanár. 4. Hunyady-induló, előadta az ifj. zenekar.

Hivatalos ünnep. A szerdai napon kelő nap rendezesen elvégzi a dolgát és szépen lenyugszik anélkül, hogy városunk lakosságának nagyrésze tudomásal birna arról, hogy ünnep volt, még pedig országos ünnep, a mit törvénybe ígattak. És bizonyára jó hosszú idő fog elmúlni addig, a míg ez a most még hivatalos ünnep, a mely tulajdonképp márczius 15-iket akarná helyettesíteni, általános ismertté és elfogadottá válik. Hogy ez megtörténjen, ahhoz a kalendárium csinálók jóindulata is szükséges lesz, mert a míg április 11-ét a naptárakban nem vörös betűkkel és számokkal készítik, addig mint ünnep nem érvényesül. Így hát mint tavaly, az idén is csak a hivatalos körök tekintik ünnepnek, a mi istentisztelettel jár. Maga a nagyközönség, nem lévén munkaszünetes nap, hétköznapian végzi dolgát s egyáltalán nem vesznek tudomást ez ünnepéről, a melylyel nem is olyan régen a márcziusi nagy napot akarták agyon nyomni. Azonban, hogy ez mennyire nem sikerült, bizonyítják az évenként országszerte rendezni szokott hazafias ünnepélyek, melyeknek melegségéből és fényéből soha semmit sem fog elvehetni.

Ongyilkos árvaszéki szolgálta. Kegyetlen nemét választotta a halálnak a maga számára Márton Pál vármegyei árvaszéki szolgálta. Ugyanis f. hó 4-én délután 4 órakor több skatulya gyufafej oldatát itta meg s négy órai kínos szenvedés után megszűnt élni. Tettének okául családi viszonyait mondják.

Géczy István újabb sikere. Bizonyára még sokan emlékeznek városunkban Géczy Istvánra, erre a szikár, magas alakra, ki néhány évvel ezelőtt Bokodi Antal szintársulatánál mint harmadrendű színész és díszfestő működött. Azóta Géczy sorsa nagyot változott. A „Gyimesi vadvirág”, melyet talán épen városunkban irt, nevét egyszerre országos hírvé tette. Ettől kezdve több darabot irt, melyek kisebb-nagyobb sikert értek el. Legújabb darabját a múlt héten mutatta be a Magyar színház s mondhatjuk nagy sikert ért el. Géczy István „Az anyaföld” című darabjával paraszt Sardounak mutatta be magát s

új irányt jelölt ki a színműirodalom terén. Géczy sikerén mi, a kik őt, mint szegény színészt ismertük, szívből örülünk.

A Kossuth muzeumból.

Az 1848—49-i hős honvédek, vértanúk és Kossuth Atyánk emléktársaik muzeuma, a nemzet kegyeletnek legszébb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretnek.

Háromezernél több emléktárgy: sok száz rajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségtől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratai stb képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag muzeumát. Ennek a hazafias intézménynek a pénzügyminiszterium okmánybélyeg mentességet adott és a kereskedelmi miniszterium megengedte a muzeum kiadványainak szétküldéséhez a hirlapbélyegek használatát.

A magyar hazafias, vitézség és vértanúság valódi templomának, a fővárosi 1848—49-i muzeumunknak főtartói a muzeum könyv-, hangjegy- és képkönyvtárainak állandó vevői.

A fővárosi 1848—49-i muzeumunk megalapítása óta a legbecsebb és legérdekesebb kiadványa e muzeumnak most jelenik meg

Az emberiség díszének, a magyar nemzet megváltójának, a mi dicső Kossuth Atyánk 1848—49-i arcképét adja ki a fővárosi 1848—49-i muzeum, hazánk jobbjainak ajánlván ezt a remek fénykép-ut. leghivebb életnagy arcképét.

Barabas, Marasztón és több jeles művészrajzoló litografálták 1849-ben Kossuthnak életnagy képét, azonban ezek, a ma már csak ritkán látható képek nem élethűek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagy-szerű, felséges és rokonszenves arca volt Kossuthnak.

A mi most kiadott képnél Kossuthnak számos egykorú Daguerrotypjei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővérenek utmutatása és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett.

Több évi utánjárás és sok áldozatok árán most kiadott képnél Kossuthnak egyetlen legtekélyesebb életnagy képe.

E remek és nagybecsű képnél muzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafias tekintetben legjobb közsegeink, kaszinóink, olvasókörök, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 frt 40 kr csekély árért. E képnél bolti ára 5 frt és 50 kor, vagyis 11 kor. lesz.

Minden igazi jó magyarnak — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-i muzeumot, midőn a jeles főváros tanácsa muzeumunknak eddig birt helyét elvette. mig a német Göthe muzeumnak ingyenes diszhelyiséget a derék fővárosban.

Az 1848—49-i dicső napoknak a most mult ötvenéves jubileuma alkalmából ma nincsen nagyobb-szerű emléke, mint az 1848—49-i és Kossuth-muzeum, amelynek hazafias főntartóihoz, kiadványaink vevőhöz fordulunk, tudatván, hogy a hősök és vértanúk e Pantheonának létezése megszűnnék, ha országunk jobbjai nem támogatják azt.

Budapest, 1900 márczius hó.

Hazafias tisztelettel

Krivácsy József, gróf Kreith Béla,
1848—49-i honvéd tázerredes, Komárom az 1848—49-i Kossuth-muzeum
várának v. tázerparancsnoka. alapítója.

Közönség köréből*

Utóhangok a trefás vigestélyről. Alig végeztük be a február 4-én tartott és kitűnően sikerült vigestély lezámolását, ujjolag kellemes kötelességet kell teljesítsünk; a mennyben folyó hó 5-én Lingner Alfréd ur, a Segesvári Teutsch J. B. cég (cs. és k. udvari szállító) baltaga, 40 koronát adott át az estély egyik rendezőjének, hogy azt csatolják az estély tiszta jövedelméhez.

Midőn ezen nemes adományt köszönettel nyugtázzuk, felemlítjük, hogy a már kimutatott tiszta jövedelem 1164 kor. 92 fillér volt, ehez hozzáadva fenti 40 koronát, összesen 1204 kor. 92 fillért teszen ki, mely összeg gyümölcsöztetés végett egyik helybeli takarékpénztárba helyeztetett.

* E rovatban helyet adunk minden csak közérdekű fel-szólalásnak, a beküldő felelősségével. Szerk.

Ezen alkalmából nem mulaszthatjuk el ugy a Teutsch cég tiszta és igen jó borait, valamint a Budapesti Belatini Braun Ártur ur kitűnő „Dominó és Club” pezsgőt a nagy közönség szives pártfogásába ajánlani, melyek városunk jobb éttermeiben és fűszerüzleteiben kaphatók.

Belatini Braun Ártur ur már másodizben is áldozatkészségével egyházunk iránt érzett rokonszenvét tüntette ki, amennyiben 20 üveg „Dominó és Club” pezsgőt küldött, mely adományával az estély jövedelmét nagyban emelte.

Még élénk emlékünkből vannak a vigestély kellemes órái, még ma is élénk beszéd tárgyát képezik a közönség köreiben; ép azért indittatva érezzük magunkat ujjolag valamennyi közreműködőnek, valamint Riemer K. Gusztáv urnak, kinek legnagyobb része volt az estély megteremtésében, ugyszintén a nagyközönségnek szives pártolásáért hálás köszönetünket nyilvánítani.

A rendező bizottság nevében:

Sz.-Udvarhely, 1900. április 6-án.

Bedő Ferencz, ref. pap.
Szakáts Gyula, m. bíró.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

842—1900. szám
tkvi.

Hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Borbély Ferencz oroszhegyi lakos végrehajthatónak Vas József pocsoi oroszhegyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 156 kor. s járuléka kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, az oroszhegyi 218. és 1739. tjkvbe foglalt ingatlanok 540 korona kikiáltási árban az 1900. évi június hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Oroszhegy község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fognak adadni. — A venni szándékozók a becárnak 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hivatalnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Sz.-Udvarhelyen, 1900. évi február hó 19-ik napján.

Dr. Voith,
kir. tvszéki egyes bír.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzslésként alkalmaztatik közszénel, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebb-bérbéti utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

Pártoljuk a hazai ipart!

A Székelyföldön sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

Bürger Albert

marosvásárhelyi sörfőzdéjében olyan sör készül, mely bátran vetekehetik a kőbányaival avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennél fogva a nagyérdemű közönséget a székely ipart pártolni és a vendéglőben csakis

Marosvásárhelyi sört

követelni.

Pártoljuk a hazai ipart!